ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проєкту постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України щодо забезпечення лікарськими засобами та медичними виробами»

1. Мета

Проєкт постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України щодо забезпечення лікарськими засобами та медичними виробами» (далі – проєкт постанови) розроблено з метою удосконалення механізмів безоплатного та пільгового відпуску лікарських засобів і забезпечення медичними виробами та приведення їх у відповідність до Закону України від 19.08.2026 № 4954-IX «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення права військовослужбовців, ветеранів та військовополонених, яких звільнено з полону, на належну медичну допомогу, реабілітацію, протезування» (далі – Закон № 4954-IX).

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Необхідність прийняття акта зумовлена реалізацією положень Закону № 4954-IX та виконанням підпунктів 5 і 6 пункту 2 розділу II «Прикінцеві положення» цього Закону, якими Кабінету Міністрів України доручено забезпечити прийняття нормативно-правових актів, необхідних для його реалізації, та привести свої нормативно-правові акти у відповідність із ним.

Підпунктом 2 пункту 2 розділу I Закону № 4954-IX викладено в новій редакції пункт 1 частини першої статті 13 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту». Зазначеною нормою передбачено безоплатне забезпечення осіб з інвалідністю внаслідок війни лікарськими засобами, імунобіологічними препаратами та медичними виробами за рахунок коштів державного бюджету в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Крім того, пунктом 5 розділу I Закону № 4954-IX Закон України «Про реабілітацію у сфері охорони здоров’я» доповнено статтею 21^1. Частина друга цієї статті передбачає право кожної особи зі стійкими обмеженнями повсякденного функціонування на безоплатне та/або пільгове забезпечення лікарськими засобами, імунобіологічними препаратами, медичними виробами, а також на безоплатне забезпечення допоміжними засобами реабілітації або, за вибором особи, компенсацію їхньої вартості за рахунок коштів державного бюджету в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Реалізація зазначених положень потребує узгодження постанов Кабінету Міністрів України від 17.08.1998 № 1303 «Про впорядкування безоплатного та пільгового відпуску лікарських засобів за рецептами лікарів у разі амбулаторного лікування окремих груп населення та за певними категоріями захворювань» (далі – постанова № 1303), від 03.12.2009 № 1301 «Про

затвердження Порядку забезпечення осіб з інвалідністю, дітей з інвалідністю, інших окремих категорій населення медичними виробами та іншими засобами» (далі – постанова № 1301) та від 27.05.2026 № 687 «Деякі питання Національного переліку основних лікарських засобів» (далі – постанова № 687).

Прийняття проєкту постанови забезпечить узгодженість положень зазначених актів та удосконалення механізмів забезпечення населення лікарськими засобами і медичними виробами відповідно до оновлених законодавчих вимог.

3. Основні положення проєкту акта

Змінами до постанови № 1303 пропонується уточнити положення щодо фінансування безоплатного та пільгового відпуску лікарських засобів, зокрема дітям з інвалідністю, та узгодити їх із механізмами реімбурсації і централізованих закупівель. Також передбачається виключити додаток 2 з переліком категорій захворювань, внести відповідні зміни до назви, вступної частини та пункту 1 постанови, актуалізувати положення додатка 1 щодо реабілітованих осіб і почесних донорів.

Змінами до постанови № 1301 оновлюється вступна частина, до кола отримувачів медичних виробів включаються особи зі стійкими обмеженнями повсякденного функціонування та уточнюються положення щодо фінансування забезпечення медичними виробами.

Змінами до постанови № 687 уточнюються умови закупівлі та відшкодування вартості рецептурних лікарських засобів.

Постанова набирає чинності з дня її опублікування, але не раніше дня введення в дію Закону № 4954-IX.

4. Правові аспекти

Правовою підставою є Конституція України, Бюджетний кодекс України, Основи законодавства України про охорону здоров’я, закони України «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні», «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», «Про реабілітацію у сфері охорони здоров’я», «Про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні», «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення», Закон № 4954-IX та постанови № 1303, № 1301 і № 687.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Проєкт постанови не потребує додаткових видатків з державного та/або місцевих бюджетів.

Фінансово-економічні розрахунки додаються.

6. Позиція заінтересованих сторін

Проєкт постанови потребує погодження з Міністерством цифрової трансформації України, Міністерством економіки та довкілля України, Міністерством фінансів України, Міністерством у справах ветеранів Україні, Національною службою здоров'я України, Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини, а також Національною Асамблеєю людей з інвалідністю України.

Проєкт потребує проведеня правової експертизи Міністерством юстиції України.

Проєкт постанови потребує проведення публічних консультацій.

Проєкт постанови не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності.

7. Оцінка відповідності

У проєкті постанови відсутні положення, що стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції; стосуються прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод; впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків; містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією; створюють підстави для дискримінації.

Громадська антидискримінаційна та гендерно-правова експертизи не потребують проведення. Проєкт постанови потребує направлення на проведення антикорупційної експертизи до Національного агентства з питань запобігання корупції.

Проєкт постанови потребує направлення до Урядового офісу координації європейської та євроатлантичної інтеграції Секретаріату Кабінету Міністрів для проведення експертизи на відповідність України у сфері європейської інтеграції, у тому числі міжнародно-правовими, та правом Європейського Союзу (acquis ЄС).

8. Прогноз результатів

Прийняття акта сприятиме узгодженню умов безоплатного та пільгового відпуску лікарських засобів і забезпечення медичними виробами з положеннями Закону № 4954-IX, однозначному застосуванню підстав для надання пільг, уточненню переліку категорій захворювань та розмежуванню відповідних механізмів із реімбурсацією і централізованими закупівлями.

Очікується підвищення визначеності умов отримання лікарських засобів особами зі стійкими обмеженнями повсякденного функціонування та медичних виробів такими особами, яким встановлено інвалідність. Бюджетний вплив залежатиме від фактичної потреби та результатів фінансово-економічних

розрахунків. Безпосереднього впливу на ринок праці та навколишнє природне середовище не очікується.

Вплив на інтереси заінтересованих сторін:

Заінтересована сторона	Вплив реалізації акта на заінтересовану сторону	Пояснення очікуваного результату
Особи, які мають право на безоплатний або пільговий відпуск лікарських засобів	Позитивний	Удосконалення умов реалізації права на безоплатне та пільгове забезпечення лікарськими засобами шляхом унормування підстав їх відпуску.
Особи зі стійкими обмеженнями повсякденного функціонування	Позитивний	Врегулювання умов пільгового забезпечення лікарськими засобами та забезпечення медичними виробами зазначених осіб, яким встановлено інвалідність.
Держава	Позитивний	Удосконалення нормативного регулювання безоплатного та пільгового забезпечення лікарськими засобами і забезпечення медичними виробами, забезпечення єдиного підходу до застосування відповідних положень законодавства.

Міністр охорони здоров’я України **Віктор ЛЯШКО**

«__»_____ 2026 р.